
Den samtida ävjan om att få bli medlem i Lindahlsfonden

Inledning

Författaren – som innehar erfarenhet som adjungerande ledamot i Norrbottens Regementes Officerskårs Fondförvaltnings styrelse (NROF) mellan åren 1998 och 2000 och som redogörare i samma styrelse mellan åren 2000 och 2009 – har uppdragits av 2014 års styrelse att skriftligt dokumentera de överväganden och hantering som uppstod med anledning av Norrbottens Regementes omorganisation under 2000-talets första decennium och de implikationer som uppstod gentemot fondens hantering av medlemskap.

Syftet med dokumentationen är att skildra olika ärenden under NROF historia för framtiden.

Bakgrund

Lindahlsfonden bildades 1938 och genomförde sin första Lindahlsmiddag den 6 november 1943. Under 40-, 50-, 60-, 70- och 80-talet bestod Norrbottens Regemente i all väsentligt och således även de medlemmar som ingick i fonden och dess förvaltning - även om fondens stadgar då och då skrevs om för att passa de omorganisationer som genomfördes, både av regementet och av officerskåren. Framförallt förändrades statuterna för medlemskap när fondens kapital efterhand förbättrades för att möjliggöra för att fler arvtagare fick komma fondens gagn till del. Mellan 1938 och fram till 1994 omskrevs stadgarna endast tre gånger: 1972 (omorganisation av kårtillhörighet), 1975 (sammanslagning av I 19 och P 5) samt 1983 (nya befälsordningen)¹.

Från mitten av 90-talet ökade Försvarsmaktens förändringsbenägenhet som således påverkade fonden och dess medlemmar. Eftersom fondens statuter krävde (och kräver) två på varandra av årsmötet fastställda beslut hann i princip bara en stadgeändring träda i kraft innan ett nytt arbete var tvungen att vidtas för att ånyo tydliggöra kriterier för medlemskap. Hela sju gånger under 14 år omskrevs stadgarna: 1994, 1996, 1997, 1999, 2000, 2004 och 2007².

Missnöjet visar olika uttrycksformer

Lindahlsfonden med dess styrelse i spetsen utsattes för en hel del påtryckningar av icke-medlemmar, särskilt under tiden när Norrbottens Regemente omorganiserades. Detta skedde primärt år 2000 när sex regementen inom garnisonen blev ett (MekB 19, A 8, Ing 3, K 4, Lv 7 och S 3 blev I 19) samt 2005 när fyra bataljoner inom regementet lades ned (artbat, ingbat, lvbat och signbat). Många valde att kontakta styrelsen öppet för att lyfta fram olika motiv till att söka medlemskap i NROF och därigenom möjlighet att delta i Lindahlsfondens unika aktiviteter. Detta exemplifieras nedan.

¹ www.lindahlsfonden.org/Sidor/Fonden/Milstolpar/milstolpar.htm hämtat den 09 10 2014.

² Ibid.

- En stabsofficer som tillhörde regementsstaben tillskrev styrelsen och motiverade sitt medlemskap i fonden ungefär så här: *"Jag har nu läst Lindahls testamente på hemsidan. Jag är från och med 2005-07-01 tillsvidareplacerad vid Norrbottens Regemente och hittar inget som är motsägelsefullt i min befattning och Lindahls sista vilja. Jag kräver att få bli medlem i Lindahlsfonden".*
- En annan stabsofficer hade en mjukare framtoning och yttrade sig så här: *"Nu när jag avslutar min karriär efter 40 år inom ingenjörtrupperna och har blivit infanterist skulle jag bli oerhört stolt att få avsluta och kröna min militära gärning genom att få gå på en enda Lindahlsmiddag".*
- Andra valde att vara anonym. Så här löd en korrespondens mellan NROF styrelse inklusive den arbetsgrupp som arbetade med medlemsfrågan och en person som skrev under pseudonymen "Gustav Johansson". Mejlet hade försegåtts av flera skriftväxlingar mellan pseudonymen och styrelsen och inkom till styrelsen den 10 november 2006:

"Bästa Regements- och truppslagskollegor och Heders-, Ordinarie och Tillfälliga medlemmar i Lindahlsfonden!

Anledningen till att jag vill vara anonym beskrev jag första gången jag vände mig till er! Tyvärr så har ingenting ändrats i detta förhållande, och därför är det tyvärr mycket tveksamt om jag imorgon vågar bryta min anonymitet. Jag hoppas att tonläget kommer att vara sådant att jag vågar, men jag tror tyvärr inte det.

Vad gäller svaret på mitt första mail så känner jag inte att det direkt tog upp mina frågeställningar och funderingar. Däremot skapade det ytterligare frågeställningar och funderingar som jag framförde i mitt andra mail. Det är mycket tråkigt att ni i styrelsen inte vill eller vågar kommentera mina, och andras, frågeställningar och funderingar! När redogöraren skrev *"Hur vi i styrelsen hanterar just dina synpunkter kan vi heller inte svara på utan ber att få återkomma i ärendet."* trodde jag verkligen inte att det skulle ske på detta sätt! Kanske att någon av er som inte sitter i styrelsen vill och vågar?

Med vänliga hälsningar och ett stort tack på förhand för era svar, reaktioner, synpunkter och funderingar/

Regements- och truppslagskollega

Ordinarie medlem i Lindahlsfonden

PS. Jag vill fortfarande ta tillvara möjligheten att "öppna ögonen" på mina "gamla" regements- och truppslagskollegor med förhoppning att vi tillsammans skall kunna återuppliva den gamla goda och positiva förbandsandan vid Norrbottens Regemente."

Mejlet var det sista i en serie skriftväxlingar som föregicks av ett försök från ordföranden att försöka få till ett slut på den verbala pingpong-match som föregått under lång tid. Detta eftersom "Gustav" under lång tid direkt responderat på styrelsens försök till sakliga svar. Mejlet nedan skickades av ordföranden i Lindahlsfonden dagen innan, det vill säga den 9 november 2006:

"Gustav eller

Det är lite trist att försöka svara på dina frågor och påståenden via mail och framförallt när du är anonym.

Jag tycker personligen att redogöraren hade ett bra svar på hur vi har hanterat medlemsfrågan.

Du kan tycka att styrelsen eller någon annan inte löser det här bra, men det är medlemmarna som har valt inriktning på det årsmötet vi hade i våras.

Eftersom du säger att du är OM³ så hoppas jag att du deltog då. Men vissa brister i din kunskap och "dialog" gör att jag misstänker att du var på annan verksamhet eller ort vid det tillfället.

En arbetsgrupp har, som du vet, tagit fram tydligare skrivning av § 3 i medlemsfrågan efter medlemmarnas inriktning, och jag får hoppas att du som OM då deltagar på lördag på det extra årsmötet och synliggör din inställning även för övriga.

Styrelsen avser att inte svara på några fler anonyma mail.

Ordföranden"

Huvuddelen av otillfredsställdheten att inte få tillhöra fonden skedde dock inte via direkta korrespondenser med styrelsen under denna period. Istället diskuterades det flitigt i fikarum, hos kamratföreningar och under fester – som regel i forum där arvtagare inte närvarade.

- En överstelöjtnant och enhetschef direkt under chefen I 19 var en av de individer som hade svårast att acceptera varför just han inte fick tillträde till fonden. Ett faktum som accentuerades efter att ha varit inbjuden som gäst under en Lindahlsmiddag, som därigenom gett honom insyn i verksamheten. Men, eftersom mellanchefer var rädd för att möta styrelsen öga-mot-öga och argumentera för sin sak startade han en kampanj bakom ryggen för att få fler att engagera sig för honom och mot styrelsen/fonden. I sin strävan försökte han även lobba genom att förmå någon annan att vara talesperson för honom och hans sak. En påverkan som blev föga framgångsrik eftersom det var ingen annan som var intresserad driva kampanjen så hårt...

Olika diskurser

De olika missnöjesyttringarna illustrerar vad som egentligen var kärnpunkten i de olika tolkningarna av vilka som skulle äga rätt att få ta del av fondens fantastiska förmåner. Personligen är jag tämligen säker på att pseudonymen "Gustav" inte var arvtagare under den tid som korrespondensen genomfördes, utan att givetvis veta. Gemensamt för Gustavs mejl, andras mejl, brev, telefonsamtal och interna diskussioner var snarare en projicering av en besvikelse över att ha blivit marginaliserad i samband med olika rådande regementsomorganisationer under den tid när missbelåtenheten verbaliserades. Alltså inte en uppriktig strävan att uppnå fullvärdig medlemstatus i Lindahlsfonden. Detta faktum finns det därför skäl att var efterhandsklok och ödmjuk inför. Tänk själv att ha verkat inom en organisation, kanske under många tiotals år, som plötsligt läggs ned och inordnas i en annan liknande organisation. Snabbt ska ett tidigare vi-och-dom-tänkande neutraliseras och en ny förbandsanda byggas upp. Men i ett av rummen i den nya organisationens hus är de nya

³ OM= Ordinarie medlem

medarbetarna inte välkomna... Ett sådant fait accompli är svårt att möta med argument som "det blir för dyrt", "det blir för trångt" eller "att prata tjänst som testamentet föreskriver kräver infanteri- eller pansarbakgrund". Argument som den tidens styrelse de facto använde och kommunicerade både internt och externt.

Fanns det då inte andra uppfattningar än de som bara var missnöjda? Absolut. Många hade en mer pragmatisk framtoning som menade att olika organisationer har olika kulturer, olika historiska arv och olika särarter som man måste kunna respektera. Emedan infanteristerna och pansarofficerarna hade Lindahlsforumet hade artilleristerna Sankta Barbara, ingenjörerna Särimner och Lv 7:arna renbensmiddagen. Traditioner som till del fortfarande lever och finns kvar.

Avslutning

Sammanfattningsvis kan konstateras att åren 2000-2006 var en mäkta turbulent tid utifrån frågan om medlemskap (kanske den mest turbulenta tiden under NROF historia). Idag (2014) var det länge sedan som Försvarsmakten omorganiserade sin grundorganisation, som skulle påverkat officerskåren vid regementet (tillika huvuddelen av arvingarna i Lindahlsfonden), som i sin tur skulle kunnat ha gett implikationer på medlemskapet. Statuterna i nu gällande stadgar som hanterar medlemsfrågan är också mycket mer robusta än tidigare. Detta faktum möjliggör för bredare framtida tolkningar om förutsättningarna för medlemskap skulle behöva förändras igen.

Lars Jonsson
Ag Dokumentation
Arvtagare #180